

«Τα χνάρια των Αργοναυτών»

του Θεόφιλου Κωτσίδα

υπεύθυνου της ενημερωτικής ιστοσελίδας e-ponτος,
μέλους του Δ.Σ. της Π.Ο.Ε.

Την άνοδο και την πτώση του πολιτισμού της Τραπεζούντας, της «καλλίστης των πόλεων», όπως την ονόμασε κατά τον 11ο αιώνα ο πατριάρχης Ιωάννης Η΄ Ξιφιλίνος, καταγράφει το ντοκιμαντέρ «Τα χνάρια των Κομνηνών», μιας πρωτοποριακής κινηματογραφικής παραγωγής του Ερευνητικού Κέντρου του σωματίου «Άγιος Γεώργιος Περιστερεώτας», που παρουσιάστηκε πρόσφατα και ολοκληρώθηκε χάρη στη χρηματοδότηση ποντιακών οργανώσεων και σωματείων από όλο τον κόσμο με μεγάλο χορηγό την Εύξεινο Λέσχη Θεσσαλονίκης.

Κεντρική ιδέα του ντοκιμαντέρ, που αποτελεί την πρώτη επιστημονική προσπάθεια οπτικοακουστικής καταγραφής της ποντιακής μνήμης, παράδοσης και ιστορίας, είναι η παρουσίαση της ζωής των Ελλήνων του Πόντου και του πολιτισμού που ανέπτυξαν εκεί, αλλά και η εξιστόρηση του ολοκληρωτικού ξεριζωμού τους από την πατρογονική τους εστία. Η χρονική αλληλουχία του έργου, που χωρίζεται σε τρεις μεγάλες χρονικές περιόδους, επιτρέπει στο θεατή

να αποκτήσει μια ολοκληρωμένη εικόνα της παρουσίας των Ελλήνων στον Πόντο κατά τα αρχαία, τα βυζαντινά και τα οθωμανικά χρόνια, αλλά και κατά τη νεότερη περίοδο των Νεοτούρκων και των Κεμαλικών. Το πρωτογενές υλικό στο οποίο βασίστηκε το ντοκιμαντέρ αποτελείται από συνεντεύξεις πανεπιστημιακών, κινηματογραφικά πλάνα από την Τραπεζούντα και γενικότερα τον Πόντο, αρχαικό οπτικοακουστικό υλικό, καθώς και σπάνιες εικόνες, γκραβούρες και φωτογραφίες.

Στο ντοκιμαντέρ συμμετέχουν καταξιωμένοι καθηγητές και ερευνητές από το Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών και από πανεπιστήμια της Ελλάδας, της Μεγάλης Βρετανίας και της Κύπρου, που έχουν εξειδικευτεί στην ποντιακή ιστορία. Για την αποίκηση του Ευξείνου Πόντου και την εγκατάσταση των Ελλήνων στην περιοχή μιλά ο κ. Ηλίας Πετρόπουλος από το Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης. Για τα βυζαντινά χρόνια και την Αυτοκρατορία των Μεγάλων Κομνηνών ο κ. Στυλιανός Λαμπάκης, διευθυντής του Ινστιτούτου Βυζαντινών Ερευνών του Εθνικού Ιδρύματος Ερευνών. Η κα Ευρυδίκη Γεωργαντέλη από το πανεπιστήμιο του Birmingham μιλά για την εμπορική δραστηριότητα στην Αυτοκρατορία της Τραπεζούντας και για τα νομίσματα των Μεγάλων Κομνηνών. Ιδιαίτερη συμβολική σημασία έχει η παρουσία του κορυφαίου αλλοδαπού ερευνητή του βυζαντινού Πόντου κ. Anthony Bryer. Για την Τραπεζούντα της Οθωμανικής περιόδου μιλά ο κ. Tom Sinclair από το Πανεπιστήμιο της Κύπρου, ενώ για την οργάνωση του αστικού και αγροτικού χώρου και την αρχιτεκτονική στον Πόντο η κα Ελένη Γαβρά από το Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας. Ο κ. Κυριάκος Χατζηκυριακίδης από το Πανεπιστήμιο της Κύπρου μίλησε για την ιστορία των Ελλήνων του Πόντου κατά τα νεότερα χρόνια και για τους διωγμούς, τη Γενοκτονία και τον τελικό ξεριζωμό. Για τους κρυπτοχριστιανούς, την Ανταλλαγή των πληθυσμών και το προσφυγικό ζήτημα μίλησε ο κ. Στάθης Πελαγίδης, ομότιμος καθηγητής του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας. Για τον μνημειακό Ποντιακό πολιτισμό και την εκ μέρους του Τουρκικού κράτους προσπάθεια οικειοποίησης της ταυτότητας και των αξιών του μίλησε η ομότιμη καθηγήτρια του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης κα Παρύσατις Παπαδοπούλου-Συμεωνίδου. Τέλος, ο υπεύθυνος του Ερευνητικού Κέντρου του Αγίου Γεωργίου Περιστερεώτα κ. Θεοδόσιος Κυριακίδης ανέπτυξε διάφορες πτυχές της οικονομικής, κοινωνικής, πολιτικής και εκκλησιαστικής ιστορίας του Πόντου.

Το ντοκιμαντέρ παρουσιάζει ο γνωστός ηθοποιός Κώστας Αρζόγλου. Τη σκηνοθεσία και τη διεύθυνση φωτογραφίας υπογράφει ο Αλέξης Μπαρζός, ενώ το σενάριο

ΤΑ ΧΝΑΡΙΑ ΤΩΝ ΑΡΓΟΝΑΥΤΩΝ

*Εξέβα απάν σο Ποζ Τεπέ κ' είδα την Τραπεζούντα.
Είδα την πρωτεύουσα των Κορνηνών,
είδα τον Ακρίτα πάνω στα Κάσιτρα, τη Μαύρη Θάλασσα.
Είδα και το δάκρυ της Τραπεζούντας για τα παιδιά της που έχασε
τα παιδιά που γέννησε, που ανάσπασε, τα ανάθρεψε,
τα άνδρωσε και αναγκάσθηκαν να την εγκαταλείψουν.*

In Προβολή του ντοκιμαντέρ "ΤΑ ΧΝΑΡΙΑ ΤΩΝ ΑΡΓΟΝΑΥΤΩΝ" στην ΑΘΗΝΑ

την Τετάρτη 1 Δεκεμβρίου 2010, στις 9 μ.μ.

στην αίθουσα εκδηλώσεων του Συλλόγου Ποντίων Αργοναύται-Κορνηνοί (Δαβάκη 10, Καλλιθέα)

ΣΚΗΝΟΘΕΣΙΑ, ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ: ΑΛΕΞΗΣ ΜΠΑΡΖΟΣ - ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ, ΑΦΗΓΗΣΗ: ΚΩΣΤΑΣ ΑΡΖΟΓΛΟΥ - ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ, ΕΡΕΥΝΑ, ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ: ΘΕΟΔΟΣΙΟΣ ΚΥΡΙΑΚΙΔΗΣ
ΣΕΝΑΡΙΟ: ΝΙΚΟΛΑΣ ΖΗΡΓΑΝΟΣ - ΜΟΝΤΑΖ: ΓΙΑΝΝΗΣ ΜΠΙΑΡΗΣ, ΑΝΝΑ ΠΡΟΚΟΥ - ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΑ ΓΥΡΙΣΜΑΤΑ: ΓΙΑΝΝΗΣ ΑΥΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ, ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ
ΗΧΟΣ: ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΟΝΤΙΚΗΣ, ΔΗΜΟΣΘΕΝΗΣ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΑΚΗΣ - ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΑ ΚΕΙΜΕΝΑ: ΜΥΡΟΦΟΡΑ ΕΥΣΤΑΘΙΑΔΟΥ
ΠΡΩΤΟΤΥΠΗ ΜΟΥΣΙΚΗ: ΓΙΑΝΝΗΣ ΠΑΞΕΒΑΝΗΣ - ΟΡΓΑΝΩΣΗ & ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ: ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ ΣΚΟΥΜΠΡΗ
ΜΙΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΤΗΣ SMALL PLANET ΓΙΑ ΤΟ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΑΓΙΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΠΕΡΙΣΤΕΡΕΩΤΑ

WWW.PERISTEREOTA.COM

©2010 - 2011

ΑΓΙΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΕΡΙΣΤΕΡΕΩΤΑ

Χορηγός επικοινωνίας
e-pontos.gr

ο Νικόλας Ζηργάνος Την επιμέλεια και το συντονισμό είχε ο υπεύθυνος του Ερευνητικού Κέντρου Θεοδόσιος Κυριακίδης. Την παραγωγή του ντοκιμαντέρ ανέλαβε η εταιρία Small Planet, γνωστή από την επιτυχημένη σειρά ντοκιμαντέρ «Εξάντας» του Γιώργου Αυγερόπουλου.

Πρόκειται για μια κινηματογραφική δουλειά επαγγελματικών προδιαγραφών και υψηλής αισθητικής, που έρχεται να καλύψει ένα μεγάλο κενό στην ποντιακή πραγματικότητα. Πράγματι, οι κινηματογραφικές και τηλεοπτικές παραγωγές ποντιακού ενδιαφέροντος που είχαν γίνει μέχρι σήμερα, ήταν μετρημένες στα δάχτυλα του ενός χεριού. Υπό αυτήν την έννοια η πρωτοβουλία του Ερευνητικού Κέντρου του σωματίου «Άγιος Γεώργιος Περιστερώτας» να υλοποιήσει τη συγκεκριμένη παραγωγή αποδεικνύεται και καίρια και άκρως απαραίτητη, ενώ το υψηλών προδιαγραφών αποτέλεσμα συνηγορεί υπέρ της άποψης ότι πρόκειται για έναν ερευνητικό φορέα που εργάζεται αθόρυβα, αλλά σοβαρά και μεθοδικά, θέτοντας υψηλούς μεν, αλλά υλοποιήσιμους κάθε φορά στόχους.

Το όλο εγχείρημα δεν θα μπορούσε να ολοκληρωθεί χωρίς την οικονομική αρωγή φορέων και φυσικών προσώπων με ιδιαίτερες ευαισθησίες για τον Ποντιακό ελληνισμό. Πρώτα απ' όλα ο παραγωγός του έργου, το Ίδρυμα «Άγιος Γεώργιος Περιστερώτας», που κάλυψε τα πρώτα έξοδα και χρηματοδότησε την αποστολή στην Τραπεζούντα. Στη συνέχεια η Εύξεινος Λέσχη Θεσσαλονίκης, που έχει αναδειχθεί τα τελευταία χρόνια σε βασικό φορέα ενίσχυσης κάθε σοβαρής επιστημονικής προσπάθειας.

Με την οικονομική της αυτή αρωγή εξελίχθηκε από απλό χρηματοδότη σε ουσιαστικό συμπαραγωγό του έργου. Στην ανάγκη οικονομικής ενίσχυσης του έργου ανταποκρίθηκαν επίσης η Ομοσπονδία Αμερικής-Καναδά, η Ομοσπονδία Ελλήνων Ποντίων Ευρώπης, η Επιτροπή Ποντιακών Μελετών και βέβαια η Παμποντιακή Ομοσπονδία Ελλάδος. Τέλος, με μέριμνα του Σάββα Καλντεριδίου υπήρξε σημαντική οικονομική αρωγή από τη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Κοζάνης, από τον κ. Δημήτρη Μελισσανίδη, από τον κ. Αλέξη Μεταξά και από τον ίδιο τον κ. Σάββα Καλντεριδίου.

Το ντοκιμαντέρ σε πρώτη φάση θα είναι δίγλωσσο, δηλαδή η αφήγηση θα γίνεται στα ελληνικά, ενώ θα υπάρχουν αγγλικοί υπότιτλοι. Έχει υπάρξει μέριμνα για τη μεταγλώττιση του έργου στα γερμανικά, προκειμένου να αποσταλεί στην Ομοσπονδία της Ευρώπης και σε γερμανόφωνα πανεπιστήμια και ερευνητικά κέντρα. Τέλος, προγραμματίζεται και η μεταγλώττισή του στα ρώσικα και στα τούρκικα.

Η πρεμιέρα του ντοκιμαντέρ έγινε την Τετάρτη 1 Δεκεμβρίου 2010 στην Αθήνα, στην αίθουσα του Συλλόγου Αργοναύτες-Κομνηνοί της Καλλιθέας, ενώ η πρώτη παρουσίασή του στην πόλη της Θεσσαλονίκης θα γίνει την Τετάρτη 22 Δεκεμβρίου στο κινηματοθέατρο Ολύμπιον της πλατείας Αριστοτέλους. Παράλληλα έχουν προγραμματιστεί ήδη προβολές της ταινίας σε διάφορες χώρες του εξωτερικού, όπως Ιταλία, Γερμανία, Αμερική, Αγγλία, Σουηδία, ενώ πρόκειται να συμμετάσχει στο

διαγωνιστικό τμήμα διεθνών φεστιβάλ ντοκιμαντέρ. Τέλος, θα αποσταλεί σε ερευνητικά κέντρα και πανεπιστημιακές ταινιοθήκες σ' όλο τον κόσμο, ενώ θα παραχθεί σε DVD και θα είναι διαθέσιμο προς πώληση στο κοινό.

Για οποιαδήποτε περαιτέρω πληροφορία ή για αγορά του έργου μπορείτε να απευθύνεστε στο Ερευνητικό Κέντρο του Αγίου Γεωργίου Περιστερεώτα γράφοντας στην ηλεκτρονική διεύθυνση theodosis@peristereota.com ή στο τηλέφωνο 6945870192.